

Student Sander presenteert zijn 'Wave of Sound', met een maquette op de voorgrond en digitale plaatjes op de muur. foto Henri van der Beek.

'Grote toeter' dankzij waterkracht

door Hierre Stegenga
herrstegenga@destentor.nl

HEERDE - Hoe een eeuwenoud landgoed mogelijk een hypermoderne attractie krijgt. Zeven studenten - zes van hogeschool Van Hall Larenstein en een van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen - presenteerden gistermiddag in kasteel Vosbergen ontwerpen voor een hippe watermolen. Die moet op een steenworp afstand van het kasteel worden gebouwd, waar zich in een smal beekje een heus watervalletje bevindt. Het water 'stort' zich van 1,3 meter naar beneden. Niet bepaald de Niagara Falls, maar krachtig genoeg om iets mee te doen. Ooit stond op deze plek een watermolen, maar die ging in 1872 in vlammen op. De eigenaren van het landgoed, baron Gijs van Dedem en zijn zus barones Agnes Kamerlingh Onnes, willen de wa-

termolen terugbrengen. Als attractie én om stroom op te wekken. In samenwerking met het Veluws Centrum voor Technologie is het idee vertaald in een onderwijsproject. Dat heeft geleid in twintig plannen, waarvan er gistermiddag zes werden gepresenteerd op het kasteel - inclusief maquette. In het publiek onder meer bestuurders en een vertegenwoordiger van de provincie. Van Dedem gaf het onlangs al aan tegenover deze krant: historische modellen zitten er niet tussen. Neem de 'Wave of Sound' van student Sander. Een soort cocon die klein begint en groot eindigt - of

andersom. En die het klaterend geluid van het water versterkt. Met als een binnenwerk een frame van hout dat van het landgoed afkomstig is. Bewonderend gemoep in de voorkamer van het kasteel, maar er waren ook vragen. Zo wilde PvdA-raadslid Johanna den Boef weten of het ontwerp hufterproof is. Immers, er wordt al genoeg vernield in Heerde. De constructie 'krijg je niet zomaar kapot', zei Sander. Iemand anders vroeg naar het versterkend effect van de 'Wave of Sound'. Of, zoals hij het noemde: „Die enorme toeter.” Daar heeft Sander (nog) geen onderzoek naar ge-

daan. Ook bijzonder, de 'Glazen Spiegel', van student Maikel. Een turbine verpakt in een glazen omhulsel dat verandert in een spiegelwand op 'rustige momenten', als het beekje weinig stroom opwekt. En dus - gespiegeld - iets van de omgeving laat zien. Dan was er onder meer nog de turbine met led-verlichting van student Heleen, ook geschikt voor kinderen om op te spelen. Hoe verder? De wil is er, het geld nog niet. Bovendien weegt de geschatte opbrengst niet op tegen de kosten. Jan van de Velde van de Bekenstichting, ook betrokken bij het project, opperde om de watermolen elders op de Veluwe te plaatsen, op een plek met een grotere 'opbrengst'. Of om de waterkracht bij Vosbergen te vergroten. In elk geval is er meer onderzoek nodig. Er zal, kortom, nog heel wat water door de beek stromen voordat de turbine er staat.

“Deze constructie krijg je niet zomaar kapot

Student Sander over zijn idee

► Zes studenten presenteren gistermiddag een plan voor een watermolen bij kasteel Vosbergen